

Europejska Unia Zdrowotna

Pandemia COVID-19 spowodowała ogromne cierpienia ludzkie i sprawiła, że systemy opieki zdrowotnej znalazły się u kresu swoich możliwości. Od początku pandemii solidarność państw UE w walce z pandemią COVID-19 była zauważalna. Państwa członkowskie przeszły od jednostronnych środków do wzajemnego wspierania się, czy to poprzez przyjmowanie pacjentów z COVID-19 z sąsiednich krajów czy też wysyłanie pracowników służby zdrowia i kluczowego sprzętu medycznego. Współpraca i koordynacja na szczeblu UE stały się normą. Unijne agencje również podjęły działania na rzecz wsparcia UE, a Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) i Europejska Agencja Leków (EMA) odgrywają kluczową rolę w reagowaniu na pandemię COVID-19. W szczególności ECDC stale zapewniało oceny ryzyka i wytyczne naukowe oparte na epidemiologicznym rozprzestrzenianiu się wirusa, a EMA usprawniła swoje procedury oceny, aby umożliwić skuteczniejszą ocenę obiecujących szczepionek przeciwko COVID-19 lub sposobów leczenia tej choroby.

„Nie możemy czekać, aż pandemia się skończy, by przystąpić do odbudowy i przygotować się na przyszłe wyzwania. Zbudujemy podstawy silniejszej Europejskiej Unii Zdrowotnej, w ramach której 27 państw będzie ze sobą współpracować w celu wykrywania zagrożeń oraz wspólnego przygotowywania się i reagowania na nie.”

Ursula von der Leyen, przewodnicząca Komisji Europejskiej, przemówienie na Światowym Szczycie Zdrowia (25 października 2020 r.)

Aby jednak walczyć z pandemią COVID-19 i stawiać czoła przyszłym sytuacjom nadzwyczajnym dotyczącym zdrowia, potrzebne są silniejsze rany koordynacji oraz wzmocnienie istniejących struktur i mechanizmów na rzecz lepszej ochrony przed zagrożeniami dla zdrowia ludzkiego. W swoim orędziu o stanie Unii z 2020 r. przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen wezwała Europę do wyciągnięcia wniosków

z obecnego kryzysu i do utworzenia Europejskiej Unii Zdrowotnej. Komisja przedstawiła szereg wniosków mających na celu wzmocnienie unijnych ram bezpieczeństwa zdrowotnego i roli kluczowych unijnych agencji w zakresie gotowości na sytuacje kryzysowe. Aby zintensyfikować walkę z pandemią COVID-19 i przyszłymi zagrożeniami zdrowia, potrzebna jest ściślejsza koordynacja na szczeblu UE.

Wnioski wyciągnięte z pandemii COVID-19:

- zacieśnienie współpracy i utworzenie solidnych struktur na szczeblu UE,
- przeprowadzanie wspólnych ocen ryzyka,
- współpraca w gromadzeniu danych dla zapewnienia pełniejszych informacji i lepszych zasobów na potrzeby planowania gotowości i reagowania.

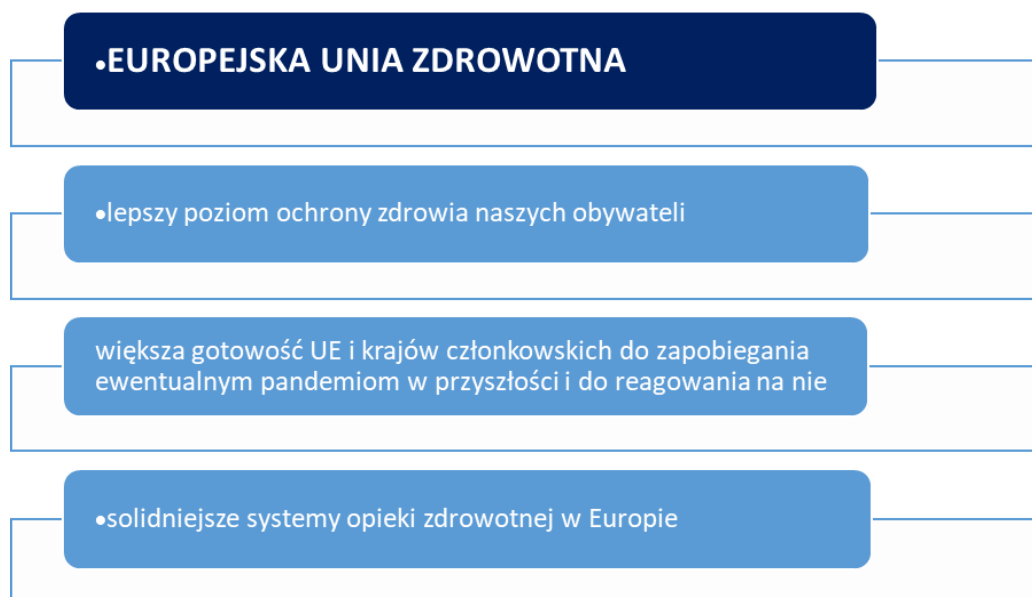
Na poniższym schemacie przedstawiono propozycje Unii Europejskiej w zakresie ochrony zdrowia, które zaprezentowano kilka miesięcy po rozpoczęciu pandemii COVID-19 w Europie.

Źródło: © Unia Europejska, 2020, *Europejska Unia Zdrowotna: wspólne działanie w obliczu kryzysów zdrowotnych*

Doświadczenia związane z obecną pandemią pokazują, że koordynacja i współpraca między państwami członkowskimi a Komisją mają kluczowe znaczenie. Pandemia jest zarówno ogólnounijnym, jak i globalnym problemem, który można rozwiązać tylko wtedy, gdy będziemy współpracować. UE musi zatem dysponować lepszymi narzędziami do zapobiegania kryzysom zdrowotnym, przygotowywania się na nie i zarządzania nimi. Poprzez wspólne działania podejmowane, aby zwalczyć koronawirusa i chronić zdrowie ludzi, UE już pokazała, jak wiele możemy osiągnąć w dziedzinie zdrowia publicznego. Możemy zapewnić dostęp do szczepionek, zadbać o dostępność niedrogich leków, metod leczenia i sprzętu medycznego oraz wesprzeć koordynację działań krajowych.

Obecnie Unia Europejska dąży do utworzenia Europejskiej Unii Zdrowotnej, w ramach której wszystkie kraje UE mogłyby przygotowywać się na ewentualne kryzysy zdrowotne i wspólnie na nie reagować. Celem UE jest także pozyskiwanie niedrogich i innowacyjnych produktów medycznych oraz wspólne doskonalenie metod zapobiegania, leczenia i opieki w przypadku chorób takich jak choroby nowotworowe. Europejska Unia Zdrowotna oznacza zatem nie tylko lepszy poziom ochrony zdrowia obywateli UE, ale także większą gotowość UE i krajów członkowskich do zapobiegania ewentualnym pandemiom w przyszłości. Państwa członkowskie UE dążą także do budowy solidniejszych systemów opieki zdrowotnej w Europie.

Unia Europejska nie tylko walczy z pandemią i przewodniczy wspólnej reakcji na kryzys, ale podejmuje również działania w innych obszarach związanych ze zdrowiem, w tym w obszarze poprawy profilaktyki, leczenia i opieki w przypadku chorób o ciężkim przebiegu, takich jak choroby nowotworowe.

Inicjatywy UE w zakresie ochrony zdrowia

Środki w zakresie gotowości i reagowania na sytuacje kryzysowe

- ulepszenie koordynacji na poziomie UE w obliczu międzynarodowych zagrożeń dla zdrowia
- rozszerzenie zakresu zadań Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób oraz Europejskiej Agencji Leków w celu zapewnienia lepszego nadzoru oraz szczegółowych analiz i wytycznych naukowych do wykorzystania na wypadek kryzysu i w trakcie kryzysu

Powołanie nowego europejskiego Urzędu ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia (HERA)

- lepsza koordynacja bezpieczeństwa zdrowotnego w UE przed kryzysem i w jego trakcie
- współpraca państw członkowskich z przemysłem i zainteresowanymi stronami
- opracowanie, produkcja, zakup, magazynowanie i sprawiedliwa dystrybucja medycznych środków przeciwdziałania
- wzmocnienie globalnych struktur reagowania kryzysowego w sytuacjach zagrożenia zdrowia

• Strategia farmaceutyczna

- modernizacja ram regulacyjnych oraz wspieranie badań naukowych, jak również technologii stosowanych u pacjentów
- cztery filary, na których opiera się strategia: realizacja dotychczas niezaspokojonych potrzeb medycznych; wspieranie konkurencyjnego i innowacyjnego europejskiego przemysłu farmaceutycznego; zwiększanie odporności poprzez zróżnicowane łańcuchy dostaw, zrównoważony charakter i gotowość na wypadek sytuacji kryzysowej; promowanie wysokich standardów dla produktów leczniczych na całym świecie.

Europejski Plan Walki z Rakiem

- zapobieganie chorobom nowotworowym
- zagwarantowanie wysokiej jakości życia pacjentom, osobom wyleczonym, ich krewnym i opiekunom
- inicjatywy obejmują profilaktykę, wczesne wykrywanie, diagnostykę i leczenie, jakość życia pacjentów i osób wyleczonych.

BIULETYN 4/2022   kwiecień 2022 r.

EUROPE DIRECT Poznań
przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

Wśród głównych inicjatyw Komisji Europejskiej dotyczących Europejskiej Unii Zdrowotnej znajduje się: przeznaczanie środków w zakresie gotowości i reagowania na sytuacje kryzysowe, powołanie Europejskiego Urzędu ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia (HERA), przyjęcie strategii farmaceutycznej, przyjęcie Europejskiego Planu Walki z Rakiem.

[W jaki sposób Europa może skuteczniej stawić czoła wyzwaniom zdrowotnym? Przyszłość jest w Twoich rękach. Zabierz głos! Weź udział w konferencji w sprawie przyszłości Europy!](#)

Źródła:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/ip_20_2041

Europejska Unia Zdrowotna: wspólne działanie w obliczu kryzysów zdrowotnych, © Unia Europejska, 2020

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/european-health-union_pl

<https://futureu.europa.eu/processes?locale=pl>

Tworzenie Europejskiej Unii Zdrowotnej – większa gotowość i bardziej zdecydowane reagowanie na sytuacje kryzysowe w Europie, © Unia Europejska, 2020

Przygotował:

EUROPE DIRECT Poznań
przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu
al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań
tel. 61 8521670,
e-mail: europedirect-poznan@irpoznan.com.pl,   www.europe-direct.poznan.pl

Współfinansowane przez
Unię Europejską